

[A. Chr. Christensen.]

tog de omfattende store Digeanlæg, som for det østlige Digelags Vedkommende fuldførtes i 1919 over det saakaldte Ulvedyb mellem Øland og Gjøel, hvorved vi hindrede Vandet fra Limfjorden i at oversvømme vore Enge; det drejer sig om et Omraade paa mellem 5 000—6 000 Tdr. Land. Vel blev dette Arbejde fra først af udført som et Beskyttelsesforetagende, men det var allerede den Gang klart, at den Tid vilde komme, da vi maatte gaa til en Sænkning af Vandstanden, hvis vi skulde have Haab om at faa det fulde Udbytte af disse store Engarealer. Og den Tid er allerede kommet for flere Aar siden, nu da Hundredvis af Tønder Land i disse Enge indtages under Kultur. Men her er det, vi møder den store Hindring. Da Dæmningerne blev færdigbygget, forbeholdt Staten sig hele det Areal indenfor Dæmningen, som var Vand eller Fladstrand, et Omraade paa 1 700—1 800 Tdr. Land, endskønt Staten kun havde ydet $\frac{1}{3}$ til Dæmningens Fuldførelse og aldrig har ydet en Øre til Vedligeholdelse af disse store Dæmninger, som har lidt meget ved Storm og Højvande. Bagdæmningen har saaledes været gennembrudt to Gange, saa man vil forstaa, at det har kostet mange Tusind Kroner at vedligeholde disse Diger, foruden hvad der er medgaaet til Renter og Afdrag af Anlægssummen. Nu har Staten imidlertid truffet den Bestemmelse, at hele Statens Areal paa begge Sider af Øland skal ligge hen som Fuglereservat, og dette kan jo kun være en Hindring for Lodsejerne i at naa det Maal, de har stræbt at naa: en Sænkning af Vandstanden ad teknisk Vej. I sit Svar i Fjor sagde den højtærede Landbrugsminister, at dette skete for at imødekomme et Ønske om at frede Fuglene noget mere, et Ønske, som ogsaa var fremsat fra svensk Side. Nu er det jo meget prisværdigt at vise Venlighed overfor vore Nabolande, men vi skulde dog tro, at en dansk Landbrugsminister ogsaa vilde imødekomme Ønsker fra danske Landmænd. At løse begge Opgaver under eet, lader sig, som Ministeren udtalte i Fjor (Sp. 1046), ikke gøre, da Fuglene helst vil have saa meget Vand som muligt, medens Lodsejerne ønsker det modsatte. Og at sænke Vandstanden udenom Statens Arealer er en uløselig Opgave; det vilde jo betyde, at der skulde bygges milelange Dæmninger, og da vi er velkendt med, hvad det koster at bygge Dæmninger, er vi klar over, at dette er en uløselig Opgave. Men det er ogsaa ganske unødvendigt, da Limfjorden er stor nok og der ogsaa er Vand nok; der

er Plads til at frede Fuglene, og det skader ingen.

Jeg tillod mig i Fjor at henstille til den højtærede Minister at forbyde at skyde fra Kajak; dette skulde nok vise sig at være en meget mere effektiv Maade at frede Fuglene paa end at frede dem inde i det smalle Vand, hvortil der støder mange Hundrede Lodsejeres Jord, ligesom der ligger Holme midt i Statens Arealer, som har flere Ejere.

Lodsejerne kan ikke forstaa, at man fra Landbrugsministeriets Side vil lægge sig hindrende i Vejen for et saadant Kulturforetagende som dette, hvorved 7 000—8 000 Tdr. Land kunde inddrages under Kultur. Nu vil man maaske sige, at i en saa overordentlig vanskelig Tid som den nuværende er det ikke muligt at løse en saadan Opgave, og det er muligt, at vi maa se Tiden lidt an; Sagen er jo heller ikke færdig til at løses endnu, og vi maa jo haabe, at det igen maa lyse op for dansk Landbrug. Vel har Staten tilbudt Lodsejerne at leje baade Fiskeriet og de tilgroede Arealer paa den Betingelse, at de sørgede for at frede Jagten paa de omtalte Holme, men da det kun er ganske enkelte Mænd, der ejer disse Holme, forstaaer vi, at de ikke er meget villige dertil. Især naar Staten freder alt sit udenom dem, bliver der et ganske godt Jagtterræn der. Og det løser aldeles ikke Opgaven, naar det hele skal forblive, som det er, og fremdeles svømme i Vand. Jeg kan heller ikke se, at det vilde være rigtigt at gøre Fiskeriet i Ulvedybet til et Monopol, hvorved vi vilde fratage mange Smaakarsfolk deres Erhvervs muligheder, saa det er ikke saa underligt, at Fiskerne har protesteret derimod.

Den mest rationelle Løsning af denne Sag vilde være, at Staten stillede sig her, som den har gjort i lignende Tilfælde: overlader Lodsejerne de Staten tilhørende Arealer og lader Fiskeriet være frit, som det har været altid, saa længe der er noget Vand; eller subsidiært, at Staten deltager med Lodsejerne i Udgifterne i Forhold til deres Arealer. Sammenligner vi Statens Stilling her med den Stilling, den har taget overfor andre og langt bedre Egne af Landet, fremkommer der efter min Formening en stor Ulighed. Thi medens Staten for sit Tilskud til de store lollandske Digelag kun forbeholdt sig Ejendomsret til de inddæmmede Arealer i Rødby Fjord og Naskov Inderfjord i Forhold til sit Tilskud, har Staten her hos os forbeholdt sig Hovedparten af de inddæmmede Arealer. Og foruden Statens oprindelige Tilskud til Digeanlægene paa Lolland